

קליטת דיווח עצמי של נתוני גובה, משקל, לחץ דם וסטטוס עישון ברשומה רפואית

אביבה בן ברוך, עדנה בר-רצון, לימור טל-פוני, הדס זורבצ'י, אסיה זבולונוב, הדר אסולין, שלומי שמילביץ

רקע

המעבר המואץ לשירותי רפואה דיגיטליים ורפואה מרחוק הביא לצמצום מגעים פרונטליים בין מטופלים לצוותים רפואיים, וכתוצאה מכך להיווצרות פערים משמעותיים בתיעוד נתונים קליניים חיוניים ברשומה הרפואית, ובהם BMI, לחץ דם וסטטוס עישון. היעדר נתונים אלה עלול לפגוע במעקב הרפואי השוטף, באיתור מוקדם של תחלואה, בהתאמת מינוני תרופות ובקבלת החלטות טיפוליות מבוססות נתונים. לנוכח אתגר זה, נדרש פתרון מערכתי המשלב חדשנות דיגיטלית עם מעורבות פעילה של המטופלים.

מטרות

העלאת שיעור תיעוד נתוני BMI בקרב מבוסחים בגילאי 20–65, העלאת שיעור תיעוד סטטוס עישון בגילאי 20–75, והעלאת שיעור תיעוד מדידות לחץ דם בגילאי 20–65.

שיטות ואמצעים

המחלקה לניהול איכות בשיתוף התזונה, קידום בריאות, מערך הרפואה וחטיבת הטכנולוגיות יזמה תהליך חדשני לדיווח עצמי של הנתונים הקליניים החסרים.

התהליך כלל:

- איתור האוכלוסייה עם חוסר תיעוד ובניית תהליך רציף של שליחת השאלונים
- בניית שאלונים דיגיטליים כולל דפי הסבר לביצוע מדידה ובמענה באמצעות מסע מסרים מותאם בהתאם לתוצאות בארבע שפות.
- קליטת הנתונים הקליניים אוטומטית לרשומה הרפואית תחת כותרת "דיווח עצמי" בהתאם לטווחים הקליניים שנקבעו.
- נקבעו גורמים אחראים במחוזות לניהול תוצאות חריגות ולהתערבות במידת הצורך.

תוצאות

- במהלך חודשים מרץ-דצמבר 2025, ענו על השאלונים למעלה מ-130,000 חברים.
- שיעור המענה באוכלוסיית הגיל בין 20-44 עומד על 8%
- שיעור המענה באוכלוסיית הגיל בין 45-65 עומד על 11%
- שיעור ההיענות יורד בהתאם למצב הסוציואקונומי, עומד על 13% ב-SES הגבוה ויורד ל-6% ב-SES הנמוך ביותר.
- שיעור פתיחת דף המסרים בהתאם ל-BMI עומד על 29.6%

מסקנות

דיווח ומדידה עצמית מהווים כלי אפקטיבי להשלמת מידע קליני חיוני ברשומה הרפואית, ללא העמסת הצוותים הרפואיים, ותוך עידוד מעורבות המטופלים בניהול בריאותם. מומלץ להרחיב את המודל לערוץ האפליקציה ולבחון התאמות ייעודיות לאוכלוסיות עם היענות נמוכה, במטרה לצמצם פערים ולקדם שוויון בבריאות.